

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 300/07-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. februára 2008 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť A., spol. s r. o., B., zastúpeného advokátom JUDr. I. H., B., pre namietané porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co 486/05-69 z 27. marca 2007 a takto

r o z h o d o l :

1. Právo A., spol. s r. o., na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co 486/05-69 z 27. marca 2007 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co 486/05-69 z 27. marca 2007 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť A., spol. s r. o., trovy konania v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) na účet jeho

právneho zástupcu advokáta JUDr. I. H., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 300/07-14 z 30. októbra 2007 prijal na ďalšie konanie sťažnosť A., spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Co 486/05-69 z 27. marca 2007.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Sťažovateľ sa podaným návrhom na Okresný súd Bratislava II dňa 30. 1. 2003 domáhal od odporcu Ing. P. B., aby mu zaplatil sumu 2.700,- Sk, ako náhradu nákladov za odtiahnutie motorového vozidla. Svoj návrh odôvodnil nasledovne: Dňa 12. 6. 2002 v čase o 15.15 hod. navrhovateľ odtiahol na základe rozhodnutia zamestnanca č. 064 Mestskej polície, Okresná stanica B., ktorý tak postupoval v súlade s § 40, zákona NR SR č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších zmien a doplnkov a rozhodol o odstránení vozidla (...), striebornej farby, ktoré patrilo odporcovi. Mestský policajt rozhodol o odstránení predmetného motorového vozidla z dôvodu, že vodič nerešpektoval dopravné značenie, zastavil a stál na chodníku, v B., teda na mieste, kde vozidlo tvorilo prekážku v cestnej premávke. Vodič týmto konaním porušil povinnosti účastníka cestnej premávky vymedzené v § 3, § 24 a § 52 zákona NR SR č. 315/1996 Z. z. Ako účastník cestnej premávky nedodržiaval pravidlá cestnej premávky stanovené zákonom, pretože ako vodič nesmel zastaviť a stáť na chodníku. Motorové vozidlo na tomto mieste

bránilo plynulému pohybu chodcov a tvorilo tak prekážku v cestnej premávke. Keďže odporca spôsobil podľa § 40 ods. 1 zákona NR SR č. 315/1996 Z. z. prekážku cestnej premávky a túto bezodkladne neodstránil, bola na jeho náklady odstránená správcom cesty - mestom B. prostredníctvom svojho zmluvného partnera, t. j. navrhovateľa. Navrhovateľ uzatvoril so správcom komunikácie - Hlavným mestom SR Bratislava dňa 20. 6. 1997 zmluvu o výkone odťahovej služby s dobou platnosti do 31. 5. 2005. V súlade so zmluvou primátor Hlavného mesta SR Bratislavy svojím príkazom č. 5/1997 uložil Mestskej polícii v B. plniť úlohy správcu komunikácií a zabezpečovať tak rozhodovaciu činnosť o odstraňovaní vozidiel podľa citovaného zákona. Výkonom núteného odtiahnutia motorového vozidla vznikla odporcovi povinnosť náhrady nákladov spojených s výkonom tohto odtiahnutia vo výške 2.700,- Sk, za jedno odtiahnutie. Cena za tieto činnosti je stanovená Ministerstvom financií SR v zmysle výmeru č. R-1/1996, v znení výmeru č. R-2/2000, ktorým boli určené podmienky vecného usmerňovania pre tzv. vynútené výkony. Táto cena je platná od 1. 5. 2002. Dňa 12. 6. 2002 sa na prevádzku spoločnosti navrhovateľa (A., spol. s r. o.) dostavil odporca (Ing. P. B.), ktorý prehlásil, že je oprávnený vozidlo prevziať, čo doložil dokladmi a kľúčmi od vozidla. Na základe predložených dokladov bolo dňa 12. 6. 2002 o 16.10 hod. vozidlo vydané odporcovi a to i napriek tomu, že náklady spojené s odtiahnutím vozidla neuhradil. (...)

Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo dňa 18. 10. 2005, pod sp. zn. 17 C 100/2003-30, návrh zamietol. (...)

Navrhovateľ v ten istý deň vystavil protokol o výdaji vozidla, v ktorom ako dôvod odťahu uviedol státie na chodníku. Odporca si v ten istý deň vozidlo prevzal, pričom bol vyzvaný uhradiť aj cenu za výkon odťahu vozidla, vyúčtovanú v protokole o výdaji vozidla.

Navrhovateľ svoju aktívnu legitímáciu v spore opiera o zmluvu o výkone odťahovej služby, ktorá bola dňa 24. 6. 1997 uzavretá medzi Hlavným mestom SR Bratislavou, ako splnomocniteľom a odporcom, ako splnomocnencom. Touto zmluvou splnomocniteľ (Hl. m. SR Bratislava) splnomocnil navrhovateľa, okrem iného, k odstraňovaniu vozidiel tvoriacich prekážku cestnej premávky na náklady jeho prevádzkovateľa, ak to neurobil ten, kto prekážku spôsobil. (...)

Z obsahu vykonaného dokazovania bolo teda zistené, že navrhovateľ odťah vozidla nevykonával ako správca komunikácie, ale ako zmluvne splnomocnený subjekt správcom

komunikácie, t. j. Hlavným mestom SR Bratislavou. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, zákon umožňuje vykonať odstránenie vozidla výlučne správcovi cesty, správcom pozemnej komunikácie vo vlastníctve je obec sama (v danom prípade Hlavné mesto SR Bratislava) alebo právnické osoby obcou na tento účel založené alebo zriadené. Takýto právny režim medzi navrhovateľom a Hlavným mestom SR Bratislavou preukázaný ani tvrdený nebol, naopak bolo preukázané, že správca komunikácie časť svojich právomocí v danom prípade odstránenie vozidla tvoriaceho prekážku cestnej premávky, previedol na obchodnú spoločnosť zmluvou o výkone odťahovej služby, čo však zákon o pozemných komunikáciách neumožňuje. Uvedená zmluva je tak v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatná absolútne, preto sa navrhovateľ na základe takto neplatnej zmluvy nemôže domáhať plnenia od odporcu. (...)

Proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava II bolo podané odvolanie dňa 6. 12. 2005, ktoré bolo následne doplnené písomnosťami. (...)

Okrem iného bolo v odvolaní poukázané, v súvislosti s odstraňovaním vozidla ako prekážky cestnej premávky na ustanovenie § 124 ods. 1 zákona NR SR č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva, že ak v tomto zákone nie je ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Následne z ustanovenia § 124 ods. 6 písm. a) cit. zákona vyplýva, že všeobecné predpisy o správnom konaní sa nepoužijú na odstránenie prekážky cestnej premávky a vozidla. Podľa tohto ustanovenia je teda odstraňovanie prekážky cestnej premávky a vozidla vyňaté z verejnoprávnej normy, ktorou zákon o správnom konaní (správny poriadok) jednoznačne je, a preto táto činnosť môže byť upravovaná v zmysle súkromnoprávnej normy a je preto na vlastníkovi komunikácie - obci, akou formou v zmysle súkromnoprávných noriem, či už podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka si upraví zmluvné vzťahy s iným subjektom tak, aby tieto boli samozrejme v súlade aj s inými právnymi predpismi a Ústavou Slovenskej republiky.

V ďalšom bolo poukázané na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 2/01 zo 16. októbra 2001. Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodoval o návrhu Generálneho prokurátora Slovenskej republiky o súlade Všeobecne záväzného nariadenia č. 4/1999, ktorým sa upravuje státie, parkovanie a odťahovanie motorových

vozidiel na území mesta Spišská Nová Ves s čl. 2 ods. 3, čl. 13 ods. 1, čl. 59 ods. 2 a s čl. 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, s § 6 ods. 1 druhou vetou zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, s § 1 ods. 1 a s § 2 ods. 1, 3 a 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a s § 22 ods. 1 a s 24 ods. 1 a 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov. (...)

Krajský súd v Bratislave dňa 27. 3. 2007, pod sp. zn. 8 Co 486/05-69 rozsudkom rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. (...)

Podľa názoru sťažovateľa, všeobecné súdy pri svojej rozhodovacej právomoci porušili ustanovenie čl. 125 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, keď nerešpektovali Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 2/01 zo 16. októbra 2001. (...)

Podľa názoru sťažovateľa tým, že všeobecné súdy v rámci rozhodovania nebrali do úvahy právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu (sp. zn. III. ÚS 2/01 zo 16. októbra 2001), ktoré je pre ne všeobecne záväzné, konali tak v rozpore s ustanovením čl. 125 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, a teda bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, ktoré priamo vyplýva z článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, ktorý bol vyhlásený v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 Zb. “

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovuje, že rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 18. 10. 2005, sp. zn. 17 C 100/2003-30 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. 3. 2007, sp. zn. 8 Co 486/05-69, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 7. 2007 a vykonateľnosť dňa 16. 7. 2007, je v rozpore s ustanovením čl. 125 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, a teda bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, ktoré priamo vyplýva z článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, ktorý bol vyhlásený v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 Zb.

Navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 56 ods. 2, zákona NR SR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších zmien zrušil rozhodnutie

Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 18. 10. 2005, sp. zn. 17 C 100/2003-30 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. 3. 2007, sp. zn. 8 Co 486/05-69, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 7. 2007 a vykonateľnosť dňa 16. 7. 2007, a v zmysle § 56 ods. 6 vec vrátil na ďalšie konanie.“

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci listom sp. zn. Spr. 3748/2007 z 26. novembra 2007 vyjadrila predsedníčka krajského súdu, v ktorom sa uvádza: „... keďže odvolací súd nemá k dispozícii spisový materiál Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 17 C 100/2003 (v archíve má iba zberný spis, obsahujúci dva spomínané rozsudky – prvostupňového a odvolacieho súdu), nie je možné sa k veci bližšie vyjadriť. Čo sa týka vydaného rozsudku odvolacieho súdu č. k. 8 Co 486/2005-69 zo dňa 27. 03. 2007, senát 8 Co odvolacieho súdu zotrváva na svojich právnych stanoviskách a odôvodneniach v tomto rozhodnutí uvedených.“

Predsedníčka krajského súdu v podaní z 26. novembra 2007 a právny zástupca sťažovateľa v podaní z 1. februára 2008 uviedli, že netrvajú na ústnom pojednávaní vo veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu na uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súd. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu.

Článok 1 dohovoru zaväzuje zmluvné strany (aj Slovenskú republiku) priznať každému, kto podlieha ich jurisdikcii, práva a slobody uvedené v Hlave I dohovoru. Slovenská republika prevzala tento záväzok a ústavný súd umožňuje, aby sa sťažovatelia dožadovali priamo plnenia záväzkov vyplývajúcich z dohovoru. Právny poriadok Slovenskej republiky umožňuje, aby sa sťažovatelia domáhali priamo aplikácie medzinárodnej zmluvy. Táto povinnosť vyplýva z prezumpcie súladnosti vnútroštátneho právneho poriadku.

Podľa § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd.

Podľa § 2 ods. 3 druhej vety zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov právny názor ústavného súdu obsiahnutý v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy na základe návrhu súdu je pre súd záväzný.

Podľa § 40 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení platnom v čase odťahnutia motorového vozidla (ďalej len „zákon č. 315/1996 Z. z.“) kto spôsobil prekážku cestnej premávky, je povinný ju bezodkladne odstrániť. Ak to neurobí, odstráni ju na jeho náklady správca cesty.

Podľa § 40 ods. 4 citovaného zákona správca cesty môže odstrániť vozidlo, ktoré je ponechané na ceste vrátane chodníka, na náklady jeho prevádzkovateľa, ak je

- a) ponechané na mieste, kde je zastavenie alebo státie zakázané,
- b) ponechané na parkovisku vyhradenom pre vozidlá uvedené v § 41 ods. 1 písm. a) a nemá príslušné označenie,
- c) bez pripevnenej tabuľky s evidenčným číslom a ak podlieha evidenčnej povinnosti alebo je bez čitateľného vyznačenia mena, priezviska a trvalého pobytu, alebo bez názvu a sídla držiteľa na viditeľnom mieste na jeho pravej strane s výnimkou dvojkoľosových vozidiel, aj keď netvorí prekážku cestnej premávky.

Podľa § 40 ods. 5 citovaného zákona ak vozidlo tvorí prekážku cestnej premávky alebo ak ide o vozidlo uvedené v odseku 4, môže o jeho odstránení rozhodnúť aj policajt. Také vozidlo správca cesty odstráni na náklady jeho prevádzkovateľa.

Podľa § 3d ods. 5 písm. d) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení platnom v čase odťahnutia motorového vozidla (ďalej len „zákon č. 135/1961 Zb.“) správu pozemných komunikácií vykonávajú, ak ide o prejazdne úseky ciest vo vlastníctve obce, o miestne komunikácie a účelové komunikácie vo vlastníctve obce - obce, prípadne právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené.

Ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 2/01-29 zo 16. októbra 2001 rozhodoval o návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky na začatie konania o súlade všeobecne záväzného nariadenia Mesta S. č. 4/99, ktorým sa upravuje státie, parkovanie a odťahovanie motorových vozidiel na území mesta S. s čl. 2 ods. 3, čl. 13 ods. 1, čl. 59 ods. 2 a s čl. 71 ods. 2 ústavy, s § 6 ods. 1 druhou vetou zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, s § 1 ods. 1 a s § 2 ods. 1, 3 a zákona Slovenskej národnej rady č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a s § 22 ods. 1 a s § 24 ods. 1 a 2 zákona č. 315/1996 Z. z. (v znení neskorších predpisov). V tomto náleze ústavný súd riešil okrem iných aj otázku odťahovania motorových vozidiel podnikateľským subjektom. V odôvodnení tohto nálezu ústavného súdu sa uvádza: *„Keďže generálny prokurátor vo svojom návrhu neuviedol, ktoré konkrétne ustanovenia VZN nie sú v súlade s ktorými ním vymenovanými ustanoveniami ústavy a zákonov, skúmal ústavný súd ústavnosť a zákonnosť všetkých ustanovení VZN jednotlivo aj vo vzájomnej súvislosti, ale iba vzhľadom na ustanovenia ústavy a zákonov uvedené v návrhu. (...) Článok 26 VZN umožňuje Mestu S. zabezpečiť odtiahnutie vozidla prostredníctvom podnikateľského subjektu. Nie je v rozpore s ustanoveniami právnych predpisov uvádzanými v návrhu.“*

V odôvodnení rozsudku krajského súdu č. k. 8 Co 486/05-69 z 27. marca 2007 sa uvádza: *„(...) Pre posúdenie veci bolo právne významné, či navrhovateľom uskutočnené odtiahnutie vozidla odporcu bolo možné považovať za odtiahnutie, ktoré vykonala obec (§ 40 ods. 1 a 4 zák. č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v spojení s § 3d ods. 4 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách).*

V prejednávanej veci je zrejmé, že navrhovateľ nie je právnickou osobou obcou (Hlavným mestom SR Bratislava) pre tento účel založená alebo zriadená, a preto odstránenie vozidla bez súhlasu jeho prevádzkovateľa je vážnym zásahom do vlastníckych práv, ktorý zásah je prípustný len na základe zákona. Pretože právne normy v ust. zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách upravujú spoločenské vzťahy v oblasti verejného (správneho) práva, nevznikajú v súvislosti so správou týchto komunikácií súkromnoprávne, ale verejnoprávne vzťahy. Odstránenie vozidla preto nie je súkromnoprávnym aktom, pri ktorom by prichádzalo do úvahy zastúpenie podnikateľským

subjektom, alebo zmluvné poverenie, v zmysle ktorého by bol podnikateľský subjekt oprávnený pôsobiť v oblasti verejnoprávnych vzťahov. Správca cesty pri odstraňovaní vozidla vystupuje ako orgán verejnej moci (správy), ktorý nesie v plnom rozsahu zodpovednosť za jej výkon a nemôže ju zmluvne previesť na iného, a to ani po stránke technickej (čo sa týka samotného výkonu odtiahnutia vozidla). Takéto oprávnenie, vzhľadom na povahu vzťahu, v rámci ktorého má k nemu dôjsť, je oprávnená vykonať buď len obec sama alebo právnická osoba ňou pre tento účel založená alebo zriadená.

Vozidlo odporcu v danom prípade nebolo odtiahnuté správcom komunikácie ani subjektom, ktorý bol výlučne na tento zásah do práv odporcu oprávnený v zmysle § 40 ods. 1 a 4 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v spojení s § 3d ods. 4 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Zmluvu „o výkone odťahovej služby“ zo dňa 24.6.1997 je preto potrebné považovať za právny úkon neplatný (§ 39 Obč. zák.), lebo správca komunikácie ňou v rozpore so zákonom previedol na navrhovateľa ako podnikateľský subjekt časť právomoci verejnej správy. Plnenie z neplatného právneho úkonu by znamenalo bezdôvodné obohatenie (§ 451 Obč. zák.), ktoré sa musí vydať. Navrhovateľ na základe neplatného právneho úkonu nemôže sa voči odporcovi úspešne domáhať náhrady nákladov súvisiacich s odstránením jeho vozidla a jeho zabezpečením až po jeho výdaj prevádzkovateľovi.“

Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach mnohokrát zdôraznil, že nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Takýto postoj ústavného súdu vyplýva z čl. 141 a čl. 142 ústavy.

Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06). Takýto postoj ústavného súdu má základ v jeho právomociach odvodených z čl. 124 ústavy.

Závery krajského súdu napadnuté sťažnosťou sú podľa názoru ústavného súdu arbitrárne, a tým aj ústavne neudržateľné.

Krajský súd v napadnutom rozhodnutí vyložil § 40 ods. 1 a 4 zákona č. 315/1996 Z. z., ako aj § 3d ods. 5 písm. d) [mylne uvádza § 3d ods. 4 písm. b), ktoré nie je súčasťou právneho poriadku] zákona č. 135/1961 Zb. a s týmto výkladom spája podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatnosť zmluvy o výkone odťahovej služby.

Z oboch právnych úprav vyplýva, kto je správcom cesty, aké sú jeho právomoci, ako aj to, čo tvorí prekážku cestnej premávky (ide o časti, ktoré krajský súd cituje v rozhodnutí).

Z oboch právnych úprav nevyplýva *expressis verbis* záver, že by správca komunikácie nemohol takúto zmluvu uzavrieť. Tvrdenie krajského súdu v napadnutom rozhodnutí tak bez ďalšieho nemá reálny logický základ, ktorý by mohol byť spájaný s následkami tam uvedenými, a to vyhlásením zmluvy o výkone odťahovej služby za neplatnú.

Rozhodnutie krajského súdu v tejto časti nie je náležite zdôvodnené (už aj tým, že sa odvoláva na neexistujúce ustanovenie zákona), a tým nespĺňa ani požiadavky kladené na spravodlivý súdny proces.

Na tomto mieste je potrebné pripomenúť rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 2/01 zo 16. októbra 2001 v spojení s § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Sťažovateľ namietal porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Jednou zo záruk spravodlivého súdneho rozhodnutia je aj právo na jeho odôvodnenie.

Nutnosť odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, lebo je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný, a že rozhodovanie súdov je kontrolované verejnosťou.

Európsky súd pre ľudské práva vo veciach Ruiz Torijo v. Španielsko z 9. apríla 1994, (Ac 303-A, § 29), Georgiadis v. Grécko z 29. mája 1997 a iných uviedol, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia. Tento príkaz nemožno chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument dal súd podrobnú odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Okrem toho je potrebné vziať do úvahy rôznorodosť prostriedkov, ktoré môže strana uplatňovať pred súdom, a tiež rozdiely v zákonoch, obyčajoch, názoroch teórie a vo forme vyhotovení rozhodnutí a rozsudkov. Preto otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu.

Ústavný súd skúmal rozhodnutie krajského súdu aj z hľadiska týchto kritérií, pričom zistil, že tvrdenia obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia krajského súdu nemajú opodstatnenie v § 40 ods. 1 a 4 zákona č. 315/1996 Z. z. a v § 3d ods. 5 písm. d) zákona č. 135/1961 Zb.

Takýto postup krajského súdu zakladá arbitrárnosť.

Nad rámec uvedeného neušlo pozornosti ústavného súdu, že krajský súd cituje ustanovenie § 3d ods. 4 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb., ktorý takéto ustanovenie ani neobsahuje [správne asi § 3d ods. 5 písm. d) citovaného zákona].

Ústavný súd dospel k záveru, že rozsudkom krajského súdu v konaní č. k. 8 Co 486/05-69 z 27. marca 2007 bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 8 Co 486/05-69 z 27. marca 2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. Igorom Hunom. Právny zástupca sťažovateľa si v podaní z 1. februára 2008 uplatnil trovy konania v sume 6 296 Sk. Základom na výpočet náhrady za úkon právnej služby je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2006 v sume 17 822 Sk. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume uplatnenej právny zástupcom sťažovateľa 6 296 Sk z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby v hodnote po 2 970 Sk (príprava a prevzatie vecí a písomné vyhotovenie sťažnosti). Ďalej ústavný súd priznal

právnemu zástupcovi sťažovateľa dvakrát náhradu režijného paušálu po 178 Sk podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Ústavný súd vyslovil povinnosť krajského súdu uhradiť trovy právneho zastúpenia právnemu zástupcovi sťažovateľa (bod 3 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2008